

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Ekim 2025

Sayı : 1636

10/3262

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Suçta sürüklenen çocukların korunması için suçların toplumsal nedenlerinin saptanması ve alınması gereken önlemlerin ortaya konması amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri kapsamında bir Meclis araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

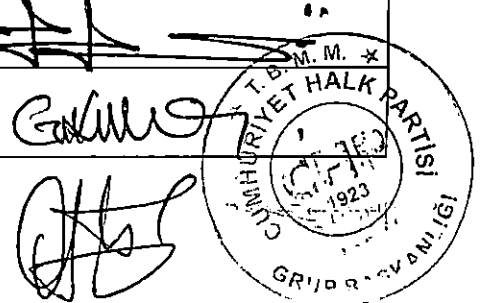
Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili

Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
M. Salih Uzun	İzmir	M. Uzun
Yüksel Zengin	İzmir	Y. Zengin
Erol Arslan	Ankara	E. Arslan
Muayyen Zengin	ADANA	M. Zengin
Sükrü Gormatlı	ANTALYA	S. Gormatlı
Yüksel Mansur Kılıç	İstanbul	Y. Kılıç
Aliye Coşar	Ankara	A. Coşar
Nurhayat Altın Kaysıoğlu	Bursa	N. Altın
Selma Kaya	MANİSA	S. Kaya
A. SİBER YANIKÖMERÖĞÜ	İSTANBUL	A. Yanıkömeröğü
Aşkın Genç	KATSELi	A. Genç
Mehmet Gökmen	HATAY	M. Gökmen
Mehmet Dalkas	Gorum	M. Dalkas
Ayşe Taşkent	Sakarya	A. Taşkent
İsmet Güneşli	Gaziantep	I. Güneşli
Cemal AKFİY	KARABÜK	C. Akfiy
PEMRA DİNGER	ANKARA	P. Dinger
TURAN TAŞKIN ÖZEL	İSTANBUL	T. Taşkın
Gülcan Kış	MERSİN	G. Kış

Aliye Timsi Erşevir ANKARA

GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda, suça sürüklenen çocuk sayısının arttığı gözlemlenmektedir. Çocukların korunması, gelişimi ve adalete çocuk hakları ekseninde erişimi devletin asli görevidir. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme 'ye taraf olan Türkiye, her çocuğun korunma, eğitim, gelişim ve adalet hakkını güvence altına almakla yükümlüdür.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 1 Ağustos 2025 tarihinde yayımladığı bültene göre, güvenlik birimlerine gelen ya da getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2024'te bir önceki yıla göre yüzde 9,8 artmış ve 612.651'e yükselmiştir.

Bu artışın içinde suça sürüklenen çocuk sayısındaki yükseliş de dikkat çekmektedir: TÜİK verilerine göre suça sürüklenen çocuk sayısı 2024 yılında 202.785'e çıkmış, bu da 2023'e kıyasla yaklaşık yüzde 13'lük bir artışa işaret etmektedir.

TÜİK verileri, çocukların en çok yaralama, hırsızlık ve uyuşturucu kullanımı veya satışı gibi suçlarla ilişkilendirildiğini göstermektedir. Yaralama vakaları toplamın yaklaşık yüzde 40'ını oluştururken, hırsızlık yüzde 16, uyuşturucu madde kullanımı veya satışı ise yüzde 8 civarındadır.

Söz konusu tablo, çocukların çoğunlukla yaralama, hırsızlık ve uyuşturucu kullanımı ya da satışı gibi suç tipleri nedeniyle adli süreçlere dahil olduğunu ortaya koymaktadır. TÜİK verilerine dayalı raporlamalarda çocukların en fazla yaralama suçuna karıştığı, hırsızlık ve uyuşturucu suçlarının da kayda değer oranlara ulaştığı belirtilmektedir.

Bu tablo, çocukların hem bireysel hem de toplumsal düzeyde koruma mekanizmalarından yeterince yararlanamadığını, sosyal, ekonomik ve kültürel risk faktörlerinin çocuklar üzerindeki baskısının giderek arttığını göstermektedir. Yoksulluk, aile içi şiddet, eğitimden kopuş, bağımlılık, sosyal medyada şiddet içeriklerine maruz kalma çocukların suça temasını artıran başlıca etkenlerdir.

Konu ve bu kavram sadece salt bir hukuki kavram olarak ceza hukukunun konusu olarak ele alınamayacak düzeyde geniş ve kapsamlı bir toplumsal sorunun sonucudur. Çocukların suça sürüklenmesi yalnızca bireysel bir adli mesele değil, aynı zamanda toplumsal bir sorundur. Suça karışan bir çocuk kavramının varlığı aslında sosyo ekonomik yapının yarattığı eşitsizliklerin, aile yapısının ve sosyal politikaların toplumun birçok kesimi açısından işlevsiz olduğunun da bir göstergesidir.

Devletin görevi, cezalandırmadan önce korumak; yargılamadan önce anlamak ve önlemek olmalıdır. Çocuğun yüksek yararı ilkesi doğrultusunda, çocukların suça itilmesini önleyen bütüncül politikaların oluşturulması bir zorunluluktur.

Bu bağlamda; bütün bu veriler ve analizler göz önüne alındığında, geleceğimizi emanet edeceğimiz çocuklarımızın birer tutuklu ya da hükümlü olarak cezaevlerinde olmaları ve sayılarının da gün geçtikçe artıyor olması konusunda önlemler alınması her şeyden önce yasama sürecini de içermesi gereken bir politika sürecini zorunlu kılmaktadır.

Bu çerçevede suça sürüklenen çocuklar sorununun kökenlerini, yaygınlık düzeylerini, bölgesel farklılıklarını ve çözüm yollarını tespit etmek; eğitim sistemi, aile yapısı, sosyal medya kullanımı, yoksulluk ve toplumsal kutuplaşma gibi etkenlerin rolünü analiz etmek, bu sorunların nedenlerinin araştırılması ve alınması gereken önlemlerin ortaya konması TBMM tarafından araştırılması en önemli konulardan birisini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda suça sürüklenen çocukların korunması için suçların toplumsal nedenlerinin saptanması ve alınması gereken önlemlerin ortaya konması amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri kapsamında bir Meclis araştırması açılması önerilmektedir.

